

RAQUEL RIBA.

FEMINISME, HUMOR I CATANES EN UN VIATGE D'AUTOCONeixEMENT

NÚRIA OLIVÉ I MONTRABETA

Feminista, impulsiva, inconformista i contundent. Així és Lola Vendetta, l'alter ego de l'artista Raquel Riba Rossy (Igualada, 1990). La Raquel ha tingut clar des de ben petita a què es volia dedicar: transmetre missatges a través dels seus personatges i històries. Alimentada en l'ambient creatiu familiar, va estudiar Belles Arts i posteriorment es va reafirmar com a il·lustradora quan va realitzar un curs d'il·lustració a l'Escola de la Dona. El 2014, després d'uns anys temptejant el món de la il·lustració infantil, va crear el personatge de còmic Lola Vendetta.

Lola Vendetta va néixer a Barcelona, mentre Raquel Riba treballava d'hostessa sobre talons més de vuit hores al dia, saludant com un robot i amb molt de temps per observar i reflexionar sobre coses que veia i experimentava. Com explica la mateixa autora, el personatge neix de posar a debat intern tot el que passa fora: les actituds i violències masclistes, les relacions anteriors que havia tingut, la seva manera de comportar-se davant del sexe

contrari, les seves pors, els seus dolors, les ràbies, la història de la seva família, etc. D'experiències que s'acumulen durant molt de temps, que es filtren en la memòria i la consciència i que, en un moment determinat, s'expulsen com un torrent d'aigua desbordat després d'una pluja torrencial. I amb la il·lustració com a talús de contenció, neix el personatge de Raquel Riba.

I és que el primer contacte de Lola Vendetta amb el feminisme va ser molt rabiós. «Em produïa histèria cada vegada que veia una actitud masclista molt abusiva». A través del personatge de còmic, l'autora trobava una solució radical a les actituds i agressions masclistes que irrompien en la seva vida, solucions que sempre passaven per l'ús violent de la catana. És així com Raquel Riba va crear una sicària impulsiva i contundent, que matava tota aquella persona que no estigués d'acord amb els seus ideals.

Amb el temps, Lola Vendetta s'ha convertit en la veu no tan sols d'allò que la Raquel no deia, sinó en la veu de moltes dones que, sovint, callen.

Amb aquest personatge, Riba treballa constantment des de la introspecció, l'autocrítica constructiva, l'empatia i la tolerància i, a través de les seves il·lustracions, vetlla per una autoestima de ferro, que necessitem sí o sí per confrontar tot allò que encara queda per escombrar d'una cultura patriarcal casposa que continua inundant-ho tot. Alguns exemples: una enquesta de la Generalitat de Catalunya conclou que una dona de cada quatre ha patit una agressió masclista de gravetat especial durant la seva vida; la bretxa salarial: a Catalunya els homes cobren anualment entre 5.300 euros i 7.300 més que no pas les dones; les excedències laborals: de la mateixa manera que les dones encara tenen socialment adjudicades una sèrie de tasques com les de casa o la cura dels infants, independentment de la relació laboral, també són les dones les qui deixen la feina quan s'han de fer càrrec d'un familiar; la por d'anar soles: un 68% de les dones entre 18 anys i 24 ubicava entre el 7 i el 10 el grau de por de caminar sola de nit per por de patir una agressió sexual; o els

alts càrrecs: en el món laboral, sovint es parla del sostre de vidre, en referència a la barrera invisible que comporten les limitacions amb què es troben les dones per a ascendir professionalment fins als càrrecs de més responsabilitat.

A través de Lola Vendetta, Raquel Riba es despulla i ens fa compartir el profund viatge d'autoconeixement, autocura i autorespecte que ha fet aquests darrers anys. Amb les seves vinyetes, reivindica la sororitat, posa sobre la taula qüestions incòmodes sobre les maternitats, els tabús sobre la menstruació, ens explica les frustracions, i ens confessa descobriments sexuals. En la seva darrera etapa creativa, també aborda els conflictes de parella i la relació amb els homes.

El caràcter de les il·lustracions combina a la perfecció un contingut dur i punyent amb grans dosis d'humor. Situacions que ens poden semblar exagerades però que revelen una veritat absoluta sobre situacions quotidianes que totes patim dia rere dia. Si, per a Raquel Riba, les il·lustracions de

Lola Vendetta són una via de descompressió i un altaveu de denúncia, per a les dones que la seguim són un espai de confiança i de confort. Un espai on trobar-nos i saber-nos juntes, valentes i fortes. Perquè les situacions que plasma Riba són escenes que ens interpel·len directament. On ens reconeixem i on ens sentim identificades. I que només les dones, pel fet de ser dones, podem entendre.

Al llarg de tot aquest viatge, Raquel Riba ha publicat tres llibres: *Más vale Lola que mal acompañada* (2017); *¿Qué Pacha, Mama?* (2018) i *Lola Vendetta y los Hombres* (2019), tots tres a l'editorial Lumen. Aquest darrer llibre és un «alto al foc» del personatge. I, per primer cop, il·lustra la necessitat d'entaular un diàleg entre homes i dones. El caràcter del personatge ha anat madurant amb el temps, també fruit del viatge que ha fet Raquel Riba de la mà del feminisme. I ara, la Lola ha decidit enfundar la catana i només la treu en defensa pròpia o d'algú que està sent assetjat.

L'èxit de les seves il·lustracions ha acabat esdevenint mundial. 477.000 seguidors a Instagram i 232.000 seguidors al Facebook. Té un ressò especial a països llatinoamericans, a part de l'estat espanyol. L'ús de les xarxes socials ha estat un element clau per donar a conèixer el personatge, que amb el temps ha aconseguit crear una comunitat de seguidors fidels al seu voltant.

El personatge de Lola Vendetta l'ha portat a impartir conferències i monòlegs davant de molts públics diferents i a creuar l'Atlàntic per anar a Llatinoamèrica. El 2016, va crear el projecte de desenvolupament personal femení per explorar i entendre tot el que podem millorar perquè aquest món estigui cada vegada més fonamentat en l'acceptació, la compassió, l'amor i els acords. *ReEvolución Femenina* ha generat l'espai perquè milers de dones tinguin un lloc segur on indagar en elles mateixes, en la seva història, les seves creences i les seves herències familiars, per així reconstruir aquestes parts que ens ajudaran a viure una vida amb molta més seguretat i aprenentatge, fins a poder enfundar la catana definitivament.

NÚRIA OLIVÉ MONTRABETA (Igualdà, 1993). Graduada en Comunicació Cultural (UdG) i Màster en Gestió Cultural (UB). Sòcia de La Tremenda, una cooperativa dedicada a la gestió i la comunicació cultural i social. Ha estat executiva de comunicació i premsa a Comèdia Comunicació i Mèdia i també ha format part de l'equip de premsa de FiraTàrrrega 2015 i 2016. Anteriorment va treballar de periodista d'àmbit local i ha col·laborat al portal cultural Surtdecasa.cat.

